

Automaty komórkowe

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Informatyka Stosowana	Cykl dydaktyczny 2020/2021
Specjalność Wszystkie	Kod przedmiotu FiISINSS.IIi3K.99ea150e67cde08c321d332c8cfce405.20
Jednostka organizacyjna Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej	Języki wykładowe polski
Poziom kształcenia Studia magisterskie inżynierskie II stopnia	Obligatoryjność Do wyboru
Forma studiów Stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów Ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak
Koordynator przedmiotu	Krzysztof Malarz
Prowadzący zajęcia	Krzysztof Malarz

Okresy Semestr 1, Semestr 2	Forma zaliczenia Zaliczenie	Liczba punktów ECTS 4
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 30 Ćwiczenia projektowe: 15	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z podstawami teoretycznymi techniki automatów komórkowych.
C2	Wykształcenie umiejętności modelowania układów złożonych z wykorzystaniem techniki automatów komórkowych.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	klasyfikację automatów komórkowych wg Wolframa.	INS2A_W03	Wykonanie projektu, Sprawozdanie
W2	przykładowe reguły automatów komórkowych umożliwiające symulację w różnych dziedzinach nauki	INS2A_W03, INS2A_W05, INS2A_W06	Wykonanie projektu, Sprawozdanie
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	zaimplementować wybrana prostą regułę automatu i na podstawie obserwacji określić klasę automatu.	INS2A_U04, INS2A_U05	Wykonanie projektu, Sprawozdanie
U2	zaimplementować wybraną złożoną regułę automatu i zasymulować (zwizualizować) proces, który reguła imituje.	INS2A_U04, INS2A_U05	Wykonanie projektu, Sprawozdanie
U3	w sposób zwarty opisać uzyskane wyniki symulacji odnieść je do zachowań rzeczywistych układów.	INS2A_U01, INS2A_U04	Sprawozdanie
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	odpowiedniego określenia priorytetów służących realizacji określonego zadania.	INS2A_K02	Wykonanie projektu
K2	kreatywnego realizowania wyznaczonych celów.	INS2A_K02	Wykonanie projektu

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Student zna podstawy teoretyczne techniki automatów komórkowych i potrafi symulować modelowe układy z wykorzystaniem tej techniki.

Nakład pracy studenta

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	30
Ćwiczenia projektowe	15
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	30
Przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania	45
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 45

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Badanie prostych automatów komórkowych • Wybrane praktyczne zastosowanie techniki automatów komórkowych 	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia projektowe
2.	<p>TEORIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wstęp i literatura • Skala trudności • Definicje i inne kłamstwa • Klasyfikacja automatów komórkowych • Odwracalność • Automaty liniowe i iniektywne • Odwzorowania zbiorów skończonych w siebie • Pochodna dyskretna • Model odwzorowań przypadkowych • Samozorganizowany stan krytyczny <p>ZASTOSOWANIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • AK w biofizyce: model Penny • AK w fizyce magnetyzmu: model Isinga • AK w socjofizyce: formowanie i dynamika opinii publicznej • AK w fizyce powierzchni: modelowanie wzrostu warstw • Problemy transportu: hydrodynamika, materiały granulowane i zatory uliczne • Fraktale, perkolacja, pożary lasów, numerycznie obserwowane przejścia fazowe • AK w fizyce medycznej: elektroforeza żelowa • AK w chemii: modelowanie reakcji katalitycznych • Sieć sprzężonych odwzorowań • Podsumowanie 	W1, W2	Wykład

Informacje rozszerzone

Metody i techniki kształcenia:

Mini wykład

Rodzaj zajęć	Metody zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Wykonanie projektu, Sprawozdanie	
Ćwiczenia projektowe	Wykonanie projektu, Sprawozdanie	

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu

Zasady zaliczania zajęć projektowych:

- podstawowym terminem uzyskania zaliczenia jest koniec zajęć w danym semestrze. Do tego dnia student musi oddać poprawnie zrealizowane oba regularne projekty wraz ze sprawozdaniami.
- nadesłanie wszystkich poprawnie zrealizowanych regularnych projektów wraz ze sprawozdaniami przed końcem letniej sesji pozwala na uzyskanie zaliczenia ćwiczeń projektowych w pierwszym terminie poprawkowym.
- nadesłanie wszystkich poprawnie zrealizowanych projektów regularnych wraz ze sprawozdaniami przed końcem sesji jesiennej w danym semestrze pozwala na uzyskanie zaliczenia ćwiczeń projektowych w drugim terminie poprawkowym.
- terminem nadsyłania dodatkowych projektów (wynikających z nieobecności na zajęciach bądź błędnej realizacji projektów regularnych) jest koniec jesiennej sesji egzaminacyjnej.

Sposób obliczania oceny końcowej

Ocena końcowa równa się średniej arytmetycznej ocen z kolejnych terminów zaliczeń ćwiczeń projektowych.

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach

Za każdą nieobecność na zajęciach projektowych student musi zrealizować dodatkowy projekt.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Zalecane wcześniejsze osiągnięcie założonych modułowych efektów kształcenia z przedmiotów:

- Programowanie proceduralne
- Programowanie obiektowe 1
- Programowanie obiektowe 2
- Techniki internetowe

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa

Wykład: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania zgodnie z sylabusem przedmiotu. Studenci winni na bieżąco zadawać pytania i wyjaśniać wątpliwości. Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego. Ćwiczenia projektowe: Studenci wykonują prace praktyczne mające na celu uzyskanie kompetencji zakładanych przez sylabus. Ocenie podlega sposób wykonania projektu oraz efekt końcowy.

Literatura

Obowiązkowa

1. K. Kułakowski, Automaty komórkowe, OEN AGH (2000)
2. S. Wolfram, A New Kind of Science, Wolfram Media (2002)
3. A. Ilachinski, Cellular Automata - A Discrete Universe, Word Scientific (2002)
4. S. Wolfram, Cellular Automata and Complexity, Addison-Wesley (1994)
5. H. Gutowitz (red.), Cellular Automata - Theory and Experiment, MIT/North-Holland (1990)
6. M. Macucci (red.), Quantum Cellular Automata, Word Scientific (2006)
7. B. Chopard, M. Droz, Cellular Automata Modeling of Physical Systems, Cambridge University Press (1998)

Dodatkowa

1. D. Stauffer, A. Aharony, Introduction to Percolation Theory, Taylor & Francis (2003)
2. A.-L. Barabasi, H.E. Stanley, Fractal Concepts in Surface Growth, Cambridge University Press (1995)
3. B.K. Chakrabarti, A. Chakraborti, A. Chatterjee (red.), Econophysics and Sociophysics - Trends and Perspectives, Wiley-VCH (2006)
4. D. Stauffer i inni, Biology, Sociology, Geology by Computational Physicists, Elsevier (2006)
5. D.P. Landau, K. Binder, A Guide to Monte Carlo Simulations in Statistical Physics, Cambridge University Press (2005)

Badania i publikacje

Badania

1. Wykorzystanie techniki automatów komórkowych do badania procesów przywództwa w organizacjach
2. Wykorzystanie techniki automatów komórkowych do badania dynamiki równowagi strukturalnej w grupach
3. Wykorzystanie techniki automatów komórkowych do badania procesów integracji społecznej w nowotworzonych grupach.

Publikacje

1. K. Malarz, K. Kułakowski, M. Antoniuk, M. Grodecki, D. Stauffer, Some new facts of Life, *Int. J. Mod. Phys. C* 9 (3), 449 (1998)
2. K. Malarz, M. Sitarz, P. Gronek, A. Dydejczyk, Size of the stable population in the Penna bit-string model of biological aging, *Lect. Notes Comput. Sc.* 3037, 638 (2004)
3. K. Malarz, M. Zborek, B. Wróbel, Curie temperatures for the Ising model on Archimedean lattices, *TASK Quarterly* 9 (4), 475 (2005)
4. R. Kosturek, K. Malarz, New cellular automaton designed to simulate epitaxial films growth, *Physica A* 345 (3-4), 538 (2005)
5. K. Malarz, D. Stauffer, K. Kułakowski, Bonabeau model on a fully connected graph, *Eur. Phys. J. B* 50 (1-2), 195 (2006)
6. F. W. S. Lima, K. Malarz, Majority-vote model on (3,4,6,4) and (3⁴,6) Archimedean lattice, *Int. J. Mod. Phys. C* 17 (9), 1273 (2006)
7. K. Malarz, The risk of extinction - the mutational meltdown or the overpopulation, *Theory Biosci.* 125 (2), 147 (2007)
8. K. Malarz, K. Kułakowski, Indifferents as an interface between Contra and Pro, *Acta Phys. Pol. A* 117 (4), 695 (2010)
9. J. C. Santos, F. W. S. Lima, K. Malarz, Majority-vote model on triangular, honeycomb and Kagome lattices, *Physica A* 390 (2), 359 (2011)
10. K. Malarz, R. Korff, K. Kułakowski, Norm breaking in a queue - athermal phase transition, *Int. J. Mod. Phys. C* 22 (7), 719 (2011)
11. K. Malarz, M. J. Krawczyk, K. Kułakowski, Influence of long-range interactions on strategy selection in crowd, *Acta Phys. Pol. B Proc. Suppl.* 7 (2), 371 (2014)
12. P. Gawroński, K. Malarz, M. J. Krawczyk, J. Malinowski, A. Kupczak, W. Sikora, K. Kułakowski, J. Wąs, J. Kantelhardt, Strategies in crowd and crowd structure, *Acta Phys. Pol. A* 123 (3), 522 (2013)
13. K. Malarz, A. Kowalska-Styczeń, K. Kułakowski, The working group performance modeled by a bi-layer cellular automaton, *Simul. - Trans. Soc. Model. Simul. Int.* 92 (2), 179 (2016)
14. A. Kowalska-Styczeń, K. Malarz, K. Paradowski, Model of knowledge transfer within an organisation, *JASSS - J. Artif. Soc. S.* 21 (2), 3 (2018)
15. K. Paradowski, A. Kowalska-Styczeń, K. Malarz, Influence of a range of interaction among agents on efficiency and effectiveness of knowledge transfer within an organisation, *Acta Phys. Pol. A* 133 (6), 1470 (2018)
16. P. Bańcerowski, K. Malarz, Multi-choice opinion dynamics model based on Latané theory, *Eur. Phys. J. B* 92 (10), 219 (2019)
17. K. Malarz, K. Kułakowski, Paradox of integration—Cellular automata approach, [arXiv:1906.00393]

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
INS2A_K02	potrafi indywidualnie i zespołowo realizować wyznaczone cele
INS2A_U01	potrafi przeprowadzić syntezę oraz interpretację informacji pozyskanych z różnych źródeł, również w języku angielskim
INS2A_U04	potrafi przeprowadzić symulację numeryczną oraz zweryfikować jej wyniki
INS2A_U05	potrafi zaprojektować i wykonać system informatyczny wraz z dokumentacją
INS2A_W03	ma szczegółową pogłębioną wiedzę z zakresu nauk ścisłych oraz numerycznych metod modelowania procesów fizycznych
INS2A_W05	ma szczegółową wiedzę dotyczącą wybranych platform programistycznych i projektowych
INS2A_W06	ma szczegółową wiedzę na temat wielowarstwowych aplikacji typu klient-serwer